

Mr Llŷr Gruffydd AS
Cadeirydd y Pwyllgor Cyllid
Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Drwy'r e-bost:
SeneddFinance@Senedd.wales

Cyfeirnod: IE/20006/AS/200/caf
Dyddiad cyhoeddi: 7 Gorffennaf 2020

Annwyl Llŷr

Goblygiadau ariannol pandemig Covid-19

Diolch am eich ymateb i'n llythyr, dyddiedig 5 Mai 2020, a oedd yn nodi ein syniadau cychwynnol ynglŷn ag effeithiau posibl argyfwng Covid-19 ar gyflawni ein gwaith ac ar y sefyllfa ariannol ar gyfer Archwilio Cymru.

Byddwch yn deall ei bod yn anodd rhagweld yn fanwl gywir beth fydd y goblygiadau ariannol llawn ar gyfer Archwilio Cymru o ystyried yr ansicrwydd ynghylch cyfyngiadau yn y dyfodol ac effaith unrhyw donnau pellach o'r feirws. Mae'r llythyr hwn yn nodi ein hamcangyfrifon gorau ar hyn o bryd, ond mae'n ddiamau y byddant yn newid wrth inni symud drwy'r flwyddyn ac, yn benodol, wrth i'r darlun o'n hincwm o ffioedd, ddod yn gliriach. Byddem yn falch i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor a gallem wneud hynny, er enghraifft, yn yr hydref pan fyddwn yn cyflwyno ein Hamcangyfrif ar gyfer 2021-22.

Ein rhaglen waith a'n hincwm ffioedd

Ers dechrau'r cyfnod clo, rydym wedi gweithio'n agos gyda'r cyrff a archwilir gennym i ddod o hyd i ffyrdd arloesol o gyflawni ein gwaith archwilio ariannol statudol tra'n gweithio'n gyfan gwbl o bell. Mae llawer o fanteision i weithio o bell, ond mae ymhell o fod yn berffaith ac rydym yn cyflym ddatblygu darlun cliriach o'i fanteision a'i anffanteision ar gyfer ein math ni o waith. Hoffem dalu teyrnged i gydweithwyr ar draws y gwasanaeth cyhoeddus ac i staff Archwilio Cymru sydd wedi cydweithio'n rhagorol yn yr amgylchedd heriol hwn. Ein disgwyliad ar hyn o bryd yw y byddwn yn cyflawni'r holl waith o archwilio cyfrifon 2019-20 oedd wedi'i gynllunio ar gyfer eleni, er bod hynny i amserlen ychydig yn wahanol. Ein profiad hyd yn hyn yw bod archwiliadau cyfrifon yn cymryd mwy o amser na'r disgwyl yn gyffredinol a chaiff hyn effaith ganlyniadol ar gynllunio a gwaith rhagarweiniol ar gyfer 2020-21 yn ddiweddarach yn y flwyddyn.

Mewn ymateb i'r argyfwng, rydym wedi ail-lunio ein rhaglen waith archwilio perfformiad yn sylweddol. I ddechrau, fe wnaethom atal gwaith dros dro er mwyn rhoi amser a lle i gyrff cyhoeddus ganolbwyntio ar eu hymatebion uniongyrchol i'r sefyllfa. Cafodd ein penderfyniad ei groesawu ar y pryd gan yr Ysgrifennydd Parhaol, a'i werthfawrogi'n fawr gan Brif Weithredwyr a'u huwch dimau. Rydym bellach yn ail-ymgysylltu â'r gyrff a archwilir gennym, gan edrych ar y gwaith a all ychwanegu'r gwerth mwyaf o dan yr amgylchiadau presennol, i gefnogi gwaith craffu effeithiol a hefyd i roi mewnwleidiad i'r ymateb uniongyrchol i argyfwng Covid-19, cynllunio adferiad a'r effeithiau tymor hwy ar y gwasanaethau a ddarperir i bobl Cymru.

Fel sefydliad, rydym wedi rhoi'r flaenoriaeth i les y staff, yn enwedig y staff hynny sydd â chyfrifoldebau gofalu, ac rydym wedi cydnabod nad yw rhai o'n staff wedi gallu bod mor gynhyrchiol ag y byddem yn ei ddisgwyl fel arfer. Mae hyn, yn anochel, wedi lleihau ein capasiti cyffredinol ac felly ein gallu i dynnu incwm ffioedd i lawr.

Mae canlyniad y cyfuniad hwn o ffactorau yn golygu ei bod yn annhebygol iawn y byddwn yn gallu cydnabod incwm ffioedd arfaethedig y flwyddyn lawn ar gyfer 2020-21. Yn seiliedig ar ein rhagolygon diweddaraf, amcangyfrifwn y bydd yr effaith ganlyniadol ar incwm ffioedd ar gyfer 2020-21 tua £600,000 yn llai na'r hyn a ragwelwyd gennym pan gymeradwywyd yr Amcangyfrif yr hydref diwethaf. Fodd bynnag, rhaid i ni bwysleisio bod y ffigur hwn yn agored i rywfaint o amrywiad yn y naill gyfeiriad neu'r llall ac felly rydym yn ei adolygu'n gyson.

Arbedion Cost

Byddwch yn cofio bod yr Amcangyfrif eisoes yn ddibynnol ar sicrhau arbedion o ryw £1.2 miliwn yn ystod y flwyddyn drwy reoli swyddi gwag a thrwy arbedion cost eraill. Mae'n dda gennym nodi bod yr arbedion oedd yn gysylltiedig â rhaglen Ymadael Gwirfoddol 2019-20 a'n penderfyniad i gadw pob swydd wag tan fis Hydref 2020 o leiaf, ynghyd ag adolygiad manwl o'r holl feysydd cyllideb nad ydynt yn gysylltiedig â'r staff, yn golygu ein bod eisoes wedi gwneud cynnydd da tuag at gyrraedd y targed hwn.

Byddwn yn gwneud arbedion ar deithio a chynhaliaeth eleni, gan fod pob aelod o staff wedi bod yn gweithio gartref ers diwedd mis Mawrth. Disgwylwn i hyn barhau ar gyfer y rhan fwyaf o'r staff am ran helaeth o weddill y flwyddyn galendr hon. Nid ydym yn bwriadu dychwelyd i'n swyddfeydd tan 1 Medi ar y cynharaf a hynny ddim ond ar sail blaenoriaeth ac yn raddol. Bydd hyn yn amlwg yn seiliedig ar y cyngor a dderbyniwn gan Lywodraeth Cymru ac Iechyd Cyhoeddus Cymru. Mae'r rhagolygon presennol ar gyfer gostyngiadau o £230,000 o leiaf mewn costau teithio a chynhaliaeth, a gellid cael gostyngiad pellach hyd yn oed, po hwyaf y parheir i weithio o bell. Meysydd gwariant eraill yr ydym wedi'u lleihau yw:

- digwyddiadau datblygu, recriwtio a hyfforddi staff - £95,000
- swyddfeydd - £50,000

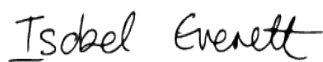
- meysydd cyllideb eraill fel cyfieithu, argraffu a deunydd ysgrifennu - £30,000

Gellwch fod yn sicr ein bod yn parhau i archwilio pob llwybr am arbedion pellach yn ystod y flwyddyn, er mwyn gwrthbwysu ein hincwm llai o ffioedd, ond mae mwyafrif llethol ein gwariant ar staff a chostau sefydlog/lled sefydlog eraill, sy'n golygu, efallai, na fydd yn bosibl gostwng ein costau lawer iawn pellach yn y tymor byr.

Ein galwad ar Gronfa Gyfunol Cymru

O gymryd yr uchod i gyd i ystyriaeth, rydym yn amcangyfrif ar hyn o bryd, os bydd angen inni ofyn am arian ychwanegol o Gronfa Gyfunol Cymru, bod y swm yn annhebygol o fod yn fwy na £0.5 miliwn. Rydym, wrth gwrs, yn gwneud popeth a allwn i leihau unrhyw alw ychwanegol ar y Gronfa a byddwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor yn yr hydref, gan gyflwyno cais Amcangyfrif Atodol os byddwn yn ei chael yn hanfodol gwneud hynny.

Yn gywir

ISOBEL EVERETT
Cadeirydd, Swyddfa Archwilio Cymru

ADRIAN CROMPTON
Archwilydd Cyffredinol Cymru